

Rakvický zpravodaj

č. 3 / 1994

vydává obecní rada v Rakvicích

Rakvičané na slovíčko . . .

Za necelé dva měsíce půjdeme volit nové členy obecního zastupitelstva. Znamená to, že končí práce obecní rady a zastupitelstva, které jsme zvolili před čtyřmi lety. Je proto třeba, abychom se ohlédlí zpět a posoudili a zhodnotili to, co bylo vykonáno pro blaho obce, co jsme z našich programů splnili a co jsme zůstali dlužni. Můžeme se ohlédnout s čistým svědomím, že jsme odevzdali dobrou práci? Rozhlédneme-li se po naší obci, můžeme bez uzardění odpovědět tuto otázku kladně. Snad i největší škarohlíd a nepřejícník musí při trošce objektivnosti uznat, že uplynulé čtyřletí přineslo obci dosti kladného.

To, co bylo za toto čtyřletí vykonáno, má o to větší cenu, o co byly těžší podmínky, za nichž bylo k provedení předpokládaných prací přistupováno. Proti předchozím dobám snad nejtěžší bylo to, že obec neměla dostatek finančních prostředků, zdrojů, které musely být nejdříve zajištěny, aby práce mohly být prováděny. Dá se říci bez nadsázky, že s minimem prostředků bylo dosaženo možné maximum. Jestli za této situace bylo přikročeno i k restaurování památkových objektů včetně získání finančních a materiálových zdrojů z jiných než rozpočtových zdrojů obce, pak výsledek tohoto snažení - opravené objekty - zaslouží pochvalu a uznání všech. Až se na toto vše budeme dívat s odstupem času, teprve bude možno tyto věci docenit, jako přínosný kulturní počin.

Při hodnocení vykonané práce nelze přehlédnout další závažnou skutečnost. Byla to podpora úsilí o rozvoj soukromého podnikání na všech úsecích činnosti i míra přijímání rizik na této cestě. Kdybychom provedli statistiku na tomto úseku, vyzněla by jasně ve prospěch soukromého podnikání, které ve svém výsledku znamená zlepšení služeb a bude k prospěchu nás všech. Nelze však při tomto hodnocení nevidět i negativní jevy, které vývoj v obci provázely. Je to na příklad stálá neúcta ke kulturním památkám, ničení obecního majetku, nedostatek ochoty podílet se na čistotě obce, nerespektování dobrých sousedských vztahů, nerespektování soukromého majetku a jiné.

Při horečném budování, při honbě za majetkem a ziskem bylo téměř zapomenuto heslo "... nejen chlebem živ je člověk". Zdá se to přirozené, ale co naše kultura, osvěta, co tvořivost? Podíváme-li se tímto směrem, musíme přiznat, že toho bylo žalostně málo. Je to výzva, což nejsou v Rakvicích takoví, kteří by prapor kultury zvedli a jako naši předkové začali kousek po kousku skládat mozaiku naší nové kultury života?

Redakční rada

Naše obec v současných podmínkách

Čas opět popošel, brzy budeme posunovat ručičky hodin na zimní čas a bude opět něco končit a zase znova začínat. V prvním letošním čísle zpravodaje končil článek informující čtenáře o záměrech obecního zastupitelstva: ..... bude podzim a pak to zase zrekapitulujeme, co byla zbožná přání a co se skutečně podařilo. A tak ten podzim je už vlastně tady a tak se podíváme trochu zpět, co je vlastně všechno za námi.

V letošním roce byl záměr kromě nejdůležitější akce, což bylo zprovoznění čističky odpadních vod, vybudovat komunikace v ulicích Vinařská a Krátká, dále zhotovit uložště odpadu s kontejnery, zahájit dokončování plynofikace a pokračovat v úpravě náměstí. Jelikož v letošním roce končí volební období, bylo snahou zahájit ty akce, u kterých to bude možno, co nejdříve. Nejprve byla zahájena stavba komunikace ve Vinařské ulici. Práce pokračovaly dosti rychle a byly i s ostatními úpravami na jaře hotové. V zápatí bylo překročeno ke stavbě kanalizace a vozovky v ulici Krátké. Přes nutnost řešení některých problémů jako sjezd a napojení vozovky k Luži, rekonstrukce navodovodním řadu, se také tuto akci podařilo v únosném termínu provést. V novém školním roce již mohly jít děti do školy po nové cestě a hlavně bezpečnější. Zahájení realizace uložště odpadu se posunulo vzhledem k dalším požadavkům referátu životního prostředí, které podmiňovaly stavební povolení. Z toho důvodu se náklady z 60 000 Kč zvedly na 300 000 Kč. Uložště bude splňovat všechny ekologické podmínky

a obec bude mít tímto vyřešen jeden z velkých problémů.

Akce byla zahájena, byly provedeny terénní úpravy. V současné době je stavba pozastavena z důvodu nutnosti přeložení dálkového telefonního kabelu. Po provedení této přeložky bude výstavba uložště pokračovat. Termín ukončení stavby je podle smlouvy s dodavatelem konec října 1994.

Také u plynovodů byl předpoklad dřívějšího zahájení. Ke zpoždění této akce přispěla nutnost vydání stavebního povolení, které je podmíněno dokladováním všech dotčených pozemků i včetně doložení vlastnictví obce k veřejným prostranstvím. Práce byly zahájeny. V současnosti se pokládá potrubí v ulicích Horní a Hřbitovní. S pracemi se bude postupně pokračovat až do úplného zplynifikování obce. Rovněž práce na úpravě náměstí pokračují a budou dokončeny v rámci finančních možností. Další akce budou zahájeny až po úplném ukončení výše uvedených akcí.

Nejdůležitější záměr tohoto roku byl splněn. Čistička odpadních vod byla uvedena do zkušebního provozu. Celkový náklad na výstavbu ČOV činil 14 mil. korun. Z toho z dotací bylo uhrazeno 13,2 mil. korun a z prostředků obce v roce 1994 0,5 mil. korun. Chybí uhradit částku za asfaltování vozovek, která bude uhrazena koncem roku. Na úhradu částky za vybudování vozovek jsme podali žádost o dotaci k fondu životního prostředí.

Pro přehled uvádíme všechny investiční akce, které byly ve volebním období 1989 až 1994 realizovány.

REALIZOVANÉ AKCE 1990 - 1994

Akce	Z prostředků obce Kč	Dotace Kč	Náklad celkem Kč
přístavba školy		7 500 000	7 500 000
Ulička III - vozovka	600 000		600 000
ulice Nová - vozovka	1 400 000		1 400 000
ulice U hřiště - vozovka	1 100 000		1 100 000
ulice Hřbitovní - vozovka, kanalizace, vodovod	860 000	SMS 500 000	1 360 000
ulice Krátká - vozovka a kanalizace	706 000		706 000
ulice Vinařská - vozovka a část. vodovod	600 000		600 000
čistička odpadních vod	500 000	13 200 000	14 000 000
plynifikace ulice Svislé I. část	45 000		45 000
generální oprava místního rozhlasu	50 000		50 000
splátka podílu na a.s. Hantály-skládka	200 000		200 000
monitorovací vrty a projekt rekult. staré skládky	98 000		98 000
nákup počítač. techniky, programů, kopírky, tiskárny, el. psacích strojů, fax	170 000	Ekoinstav 35 000	205 000
nákup kontejnerů pro odpad 4 ks	200 000		200 000
oprava okapů dolní školy	50 000		50 000
oprava topení horní škola		30 tis. OÚ + 30 tis. Ekoingstav	60 000
Celkem			28 180 000
Opravy památek			
restaurace barok. kříže, úprava pietního místa dětí, oprava pomníku padlých z válek, generální oprava kříže hřbitova	31 000	ref. kultury 30 000	61 000
oprava kostela celkem	120 000	ref. kultury 125 000 památ. péče 50 000 círk. charita 260 000 (měď, plech, barvy, platby prací) pomoc občanů prací, mater., lešení atd. představuje min. 600 000 Kč	1 200 000
Celkem			1 261 000

Akce, které se v současné době provádějí a je předpoklad dokončení:

plynofikace ulic Horní I., Horní II., Svislá, Hřbitovní, Na řádku	800 000		800 000
uložiště odpadů	350 000		350 000
úprava náměstí s využitím mat. ze starých vozovek	120 000	30 000	150 000
Celkem			1 300 000
Celková rekapitulace			30 741 000

Posuzujeme-li, co se v tomto volebním období podařilo vykonat, je nutné vzít v úvahu, za jakých podmínek se věci uskutečňovaly. Každé zastupitelstvo se v období své činnosti i v historii, snažilo pro obec něco udělat. Je věcí posouzení občanů, zda to bylo dobré a zda toho bylo dost. Objektivnější hodnocení bývá mnohdy s odstupem času.

František Zach, starosta

pokračování

Školství v Rakvicích

Národní školy se podle zákona třídily ve dva stupně. Nižší stupeň tvořila obecná škola a druhý vyšší stupeň občanská (měšťanská) škola. Podle způsobu, kým byly založeny a udržovány, se dělily na školy veřejné a soukromé. V Rakvicích šlo o školu obecnou, čili o školu nižšího stupně, zřízenou a udržovanou státem a částečně obcí. Šlo o školu veřejnou. Tato byla povinna přijímat všechny děti bez rozdílu náboženského vyznání. Občanské měšťanské školy měly za cíl poskytovat vzdělání vyšší nežli poskytovala škola obecná, hledíc jmenovitě k potřebám průmyslu a zemědělství. Měly poskytovat přípravu pro školy odborné. V podstatě byla tato škola vyšším stupněm obecné školy, která dětem školou povinným poskytovala na nejvyšších stupních věku 12-14 let vyšší vzdělání, než by nabyly v nejvyšších třídách obecné školy.

Občanská škola se skládala ze tří postupných tříd, které navazovaly na pátý ročník obecné školy. V každém politickém okresu měly být podle školského zákona zřízena aspoň jedna měšťanská škola. Tato škola byla školou "potřebnou". Do takové školy byly povinny chodit děti 6. až 8. školního roku, bydlící v jejím obvodu, vyhovovaly-li podmínkám pro přijetí do těchto škol. Každá z těchto škol byla povinna přijímat děti, které bydlely mimo její obvod v kruhu o poloměru 4 kilometrů od školní budovy, přihlásily-li se a vyhovovaly podmínkám pro přijetí do této školy. Děti bydlící ve větší vzdálenosti mohly být přijímány jen pokud stačilo místo a pokud nepřekročil počet žáků ve třídě, který byl v té době stanoven jak nejvyšší.

V době, kdy nebyla zřízena měšťanská škola v našem okolí, hledali rodiče nadaných žáků jejich umístění v jiných místech. V roce 1903 byla v sousedním Podivíně zřízena měšťanská škola.

Do tohoto roku končilo povětšina vzdělání Rakvičanů ukončením povinné školní docházky na rakvické obecné škole. Pozaložení uvedené podivínské školy bylo povinností učitelů za pomoci rodin vzbudit zájem žáků o zvyšování vzdělání vlastní pílí a vůlí na této měšťanské škole. Poněvadž zájem o vyšší vzdělání nastal, řada rodin, podporovaná učiteli, hledala vzdělání na školách v místech vzdálenějších.

Sledujeme-li osoby a osobnosti, které v Rakvicích dosáhly vyššího vzdělání, např. již od počátku 19. století, najdeme řadu rodin, které své nadané děti "daly studovat" mimo Rakvice. Dělo setak sestřídavými výsledky a úspěchy. Zachytit všechny rodiny by vyžadovalo dlouhého hledání

v archivech, kronikách. Přesto můžeme najít rodiny, které tak učinily. Již v první části pojednání o školství v Rakvicích jsme uvedli takové příklady, na nichž měl zásluhu učitel Pavel Čechák.

Postupně stále více rodin dávalo své děti "na studia". Byl to zejména dlouholetý tajemník obce Jakub Fintajsl z domu č. 34. Jeho prvorozený syn František Ladislav vystudoval filozofickou fakultu v Praze. Dosáhl doktorátu filozofie a byl budovatelem státního reformního reálného gymnázia v Břeclavi.

Jeho života dílo jsme vylíčili v Rakvickém zpravodaji. Jeho bratr Jakub byl učitelem na valtické měšťanské škole. Dále to byla rodina Tomáše Obhlídala. Hostinského v Rakvicích č. 81. Jeho syn Jaroslav dosáhl středoškolského studia zemědělského na střední zemědělské škole v Písku a jako adjunkt pracoval na královském statku v Černé Hoře ... (bývalá Jugoslávie) a synové Jan a Ludvík studovali Vysoké učení technické v Praze. Oba předčasně zemřeli na tuberkulózu. Také synové bratra Tomáše Obhlídala Martina (dům čp. 346), a to Karel a Jaroslav patří mezi ty rakvické rodáky, kteří svojí vůlí a nadáním dosáhli vzdělání, které jim umožnilo uplatnit se ve světě. Karel byl členem Královské hudby v Běle-

hradě. Po skončení I. světové války byl jmenován profesorem na konzervatoři ve Skadaru (Drači) v Albánii. Zahynul jako partyzán v bojích proti Itálii ve II. světové válce. Jeho bratr Jaroslav byl redaktorem krajanského časopisu v USA.

Další odchovanec rakvické školy, o kterém je vhodné se zmínit, je Ladislav Sláma z domu č. 37. Ten byl členem královské hudby při dvoře v Bulharsku. Po skončení I. světové války se stal členem orchestru Národního divadla v Brně. Do této generace je možno zařadit ještě Josefa Průdka z domu číslo 91, který jako absolvent střední zemědělské školy v Písku v Čechách působil jako zemědělských adjunkt na státních statcích. Vrátil se do Rakvic, kde si zakoupil půllán, který v té době byl v celku, tak jak byl v roce 1773 odkoupen od vrchnosti.

Mezi ty, kteří dosáhli vyššího, než základního vzdělání a kteří museli jít na studie dále od domova patří i Konstantin Zach a Jaroslav Bednařík. Prvý absolvoval měšťanku v Ivančicích a obchodní akademii ve Vídni a druhý absolvoval střední zemědělskou školu v Zábřehu. Konstantin Zach se po návratu z I. světové války (jeho osud vylíčen v Rakvicích zpravodaji) stal úředníkem ministerstva zemědělství v Praze a Jaroslav Bednařík skončil jako berní úředník v Břeclavi. Vzdělávání na měšťanské škole usnadnilo zřízení mněšťanské školy v Podivíně v roce 1903. V tomto roce povolila Zemská školní rada v Brně zřídit v Podivíně měšťanskou školu.

Ředitelem měšťanské školy byl navržen a jmenován Jan Jeřábek. Řediteloval až do 31. srpna 1920, kdy byl jmenován ředitelem měšťanské školy již naší generaci známý Josef Svitavský.

Poněvadž Rakvice splňovaly podmínky, že byly v okruhu poloměru 4 kilometrů od budovy měšťanské školy v Podivíně, rakvické děti, které splňovaly podmínky pro přijetí na měšťanskou školu, mohly se ucházet o přijetí na měšťanskou školu v Podivíně. To mělo za následek, že rakvické děti začaly ve větším počtu navštěvovat měšťanku a vytvářet si podmínky pro další studium. Do 1. třídy měšťanské školy byly přijímány děti, které prokázaly školní zprávou (vysvědčením), že s prospěchem aspoň dostatečným prošly pátý ročník obecné školy. Děti, které neprošly s dostatečným prospěchem pátý ročník obecné školy a měly aspoň 10 a půl roku věku, mohly být přijaty na měšťanskou školu, vykonaly-li zkoušky z učiva 5. třídy obecné školy. Do druhé a třetí třídy měšťanské školy mohly být přijaty děti příslušného věku, prokázaly-li příslušné vědomosti buď vysvědčením z předchozí třídy měšťanské školy nebo přijímací zkouškou.

Zřízením této školy bylo umožněno rakvickým dětem zvyšovat si vzdělání narozeným v roce 1892 a dalších. Této možnosti bylo využíváno z počátku velmi omezeně a dělo se tak rodinami zámožnějšími. Teprve postupně školu navštěvovaly děti, u nichž byly dány předpoklady, že tyto budou pokračovat ve studiu na odborných a vysokých školách. Přesto počet žáků z Rakvic byl poměrně malý. Tak například v roce 1926 absolvovaly tuto školu z Rakvic jen tři žákyně.

Obecné a měšťanské školy poskytovaly jen nejnужnější obecné vzdělání, potřebné pro občanský život. Pokračující vzdělanost si vyžadovala, aby se mládež ještě dále vzdělávala i ve věku poškolsním, pokud nestudovala na vyšších školách. Pokračujícímu vzdělání mládeže zemědělské měly opatřovat podle školského zákona tak zvané "lidové školy hospodářské". Proto byla v Podivíně zřízena dvouletá Zimní hospodářská škola, která umožňovala i rakvické zemědělské mládeži, budoucím rolníkům zvýšit své odborné vzdělání tak, aby odpovídalo potřebám racionálního hospodaření. Při této škole byly organizovány kurzy všeho druhu. Nechyběly tu ani kurzy kuchařské, do nichž byly přijímány dívky téměř z celé Moravy.

Zřízení školení zemědělské mužské mládeže bylo dvouleté a její pracovní náplň byla taková, že umožnila v co největším rozsahu doplnit praktické znalosti teorií, kterou absolventi mohli plně uplatnit na hospodářství svých rodičů.

V roce 1919 byla dána možnost žákům rakvické obecné školy uplatnit zvýšení kvalifikace a vzdělanosti studiem na břeclavském českém reformním reálném gymnáziu, které bylo založeno rakvickým rodákem PhDr. Františkem Ladislavem Fintajsem z domu č. 34. Toto gymnázium bylo na žádost místních činitelů zřízeno ministerstvem školství v roce 1919 a už v roce 1920 se na něj přihlásilo 7 rakvických žáků.

Při snaze stručně postihnout a popsat školství v Rakvicích po roce 1918 a získat pro jeho objektivní popis, začaly problémy. Obecní kronikáři nevěnovali ve svých zápisech rakvickému školství téměř žádnou pozornost, a to proto, že byla zavedena kronika obecné školy. Tuto skutečnost uvedl ve svých zápisech první poválečný kronikář Mikuláš Průdek. Při hledání školní kroniky v obci i v okresním archivu v Mikulově kronika nebyla nalezena. Nebylo také zjištěno, zda někdo ji přechovává nebo zda byla zničena. Proto ten, kdo se bude v budoucnosti chtít zabývat podrobněji osudy této školy, bude muset sbírat zlomky a paměti současníků a sestavit historii z dílčích údajů. Proto již v této stati budeme nuceni volit tutéž metodu postupu.

V pokračování v předchozím čísle Rakvického zpravodaje byli uvedeni učitelé, kteří v roce 1918 působili na rakvické škole. Tito postupně začali odcházet ze školy, a to buď do důchodu nebo na jiné školy. Začíná současně příchod mladší generace učitelů. Tak v roce 1919 nastoupil na rakvickou školu z Ruska se vrátivší ruský legionář Bohumil Hvoňanský, který v roce 1927 se po odchodu Josefa Gericha do důchodu ujal správy školy. Když odešla Josefina Králová, nastoupila v roce 1921 Julie Honzárková, provdaná za Petra Vajbara z domu č. 42, obchodníka s uhlím. Po odchodu J. Reitra nastoupili jako učitelé Jindřich Novotný a jeho žena Pavla, dále Marie Šimonová, provdaná za Jaroslava Bednařika, Antonín Malý a Marie Mandelíková. Tento učitelský sbor byl ve školním roce 1927/1928 doplněn Janou Dlačkovou, provdanou za učitele Antonína Malého a Martu Majorovou, provdanou za rolníka Antonína Straku.

JUDr. Hubert Režný

Sváteční odívání Rakvičanů

pokračování

Ozdobou na kloboucích mládenců byly kosířky (kosárky, štrase). Směli je nosit na kloboucích jen siláci (pacholci). Za siláka byl považován ten, kdo zdvihl na rameno dvě měřice obilí a vynesl je na "sejpkou". O kosířky se mezi pacholky bojovalo. Ve svých národopisných a literárních rozpravách napsal např. sběratel František Bartoš, že kosárek býval odznakem síly a odvahy a "jen ten pacholek (šohaj) směl jím guláč ozdobit, který se nelekal zápasit o něj s kterýmkoliv pacholkem". Každý okosířený pacholek měl právo otázet se jiného "je-li pacholek zaň", kterýmž slovy pozýval "za pasy". Kdo sestal v zápasu o kosířek vítězem, odebral přemoženému kosířek. František Bartoš píše, že nedůvěřoval-li si pacholek k zápasu vyzvaný, nezbyvalo mu než říci: "Nejsu bratře, dám ti ho po dobrotě." Některý silák nosil pět až šest kosířků, ostatní pobrané škubal. Potrhati silákovi svévolně kosířek bylo vyzváním "na boj až do krve". Téže pohany se mládenci dostalo též od frajerky žárlivé nebo vůbec rozhněvané. František Bartoš uvádí, že "druhdý celé dědiny o kosířky se bily, která polehla, z té všem pacholkům kosířky bylo pokládati".

Kosířek je péro ohnuté na způsob kohoutího ocasního

péra. Pochází prý z bájného jakéhosi ptáka "řezala". Pták ten, když péro vytratí a najde je, překousne prý je, aby ho nikdo nedostal. Z té příčiny překusuje si je časo i v ocase, píše Bartoš.

Když skončilo nošení koženic (bylo to v roce 1870), nosili mládenci i ženáci koženice na všední den a svátečním oděním se staly soukenné šaty. Zůstal huseňák a boty. Na huseňáku měl ženich voničku z rozmarýny a škríbek, stárek kupovanou zrcadýlkovou voničku. Mládenci měli na huseňáku i kosárky. Huseňáky byly výrazně ozdobeny šmukama, voničkou a kosárky, což vedle pentlí bylo jedinou jásavou ozdobou. To prý proto, že jinak by byli "kór už celí černí jako kavky". Toto ozdobení bylo nutné proto, protože dřívější oděni, kdy mládenci, stárci a ženiši měli koženice, modré punčochy, vyšívané vesty a natrčené košile a šnupty chle, byli "enom jich dát na obrázek". V Rakvicích nosili kosárky na huseňácích mládenci. Ti nejmladší nosili jeden kosárek. Legruiti odvedení na vojnu směli nosit dva kosárky a svobodní mládenci po vojně směli nosit kosárky tři.

Stárci měli na huseňáku vedle běžné ozdoby jen voničku.

Původně bývali jen dva stárci, první a druhý. Když se pak Rakvice rozrostly, byli voleni 4 stárci, a to dva na horním a dva dolním konci vesnice.

V dřívějších dobách (na počátku tohoto století) byli zpravidla voleni stárky muži, kteří měli po vojně a prakticky vždy takoví, kteří se chtěli v nejbližší době ženit. Ti si pak vybírali za stárky děvče, se kterými krátce na to uzavírali sňatek. Na svoji svatbu pak mimo příbuzenstva zvali mládence, se kterými pořádali hody nebo byli jejich přáteli.

Ke krojům patřily i zvláštní účesy. Svobodní i mužáci měli své účesy. V předku měli kšice až skoro po oči zstříhnuté. Vzadu hlavy měli vlasy delší "rovůnečko" zastříhnuté, anebo podle rendlíka zastříhnuté "do gulata".

Později si začali česat vlasy do boku (půtec). Čelo bylo volné.

Pestřejší bylo v Rakvicích odívání žen a dívek. Ženský kroj měl stejně jako kroj mužský své vývojové fáze. První fáze byla asi do poloviny 19. století. Ženský kroj se skládal z těchto částí. Na hlavě měly původně dívky vyšíváné šátky nebo záušnice (brklíce), ženy bílé i tmavé šátky. Rubáče (košile), a to režné nebo "kúdelné". Dále patřily ke kroji rukávce s velikými rukávy, obršlák, uvazované rukávcům, kordula soukenná, bohatě vyšíváná. Sukně, které ženy a dívky nosily, byly kartounové, bavínkové, grumložky, barchanice, turecké, popřípadě valisky. Ke slavnostnímu oděvu patřily fěrtochy, popřípadě zástěry, dále kacabaje (ženské kabátky). Na všední den měly ženy barchanové kacabaje. Kacabaje ženské byly soukenné, barevně vyšíváné a nazimu kožušky vyšíváné a lemované zpravidla lištinou. Jako obuv používaly původně čizmy. Spodní sukně byly bílé, škrobené, ale ne tak moc škrobené, aby ženy nevypadaly "jako díže".

V posledním čtvrtletí 19. století a na počátku 20. století došlo k ručitým změnám ve svátečním odívání dívek i vdaných žen. U dívek zůstaly na hlavu výše uvedené brklíce jen vyjimečně; začaly se nosit cirkasové šátky. V zimě vlněné a vlněné. Rukávce byly s menšími rukávy a na nich byla vyšíváná podvazadla. Tato podvazadla byla barevně

vyšívána a měla tvar uvázané mašle. Fěrtochy byly z barevného hedvábí. K sukním přibýly další, a to tychytky, valtmolky a moldónky. Kordule se nosily buď soukenné, vyšívané nebo paterové. Ubývalo postupně užívání bílých kacabají a kožášků. Dosavadní čizmy byly nahrazeny vysokými šněrovacími střevisi. Ke konci 19. století a na počátku 20. století nosila dále děvčata a mladé ženy na hlavách atlasové a hedvábné šátky a turečáky. Starší ženy nosily církasové šátky a nebo hrubé turecké šátky (turečáky). Místo rubáčů už nosily plátěné košile. Rukávce byly malé a na nich byla uvázána podvazadla. Ženy nosily zdobené hedvábné fěrtochy. Jen stařenky nosily fěrtochy barvířské. Kordule byly hedvábné, ze zeleného atlasu nebo byly ušity z modrého sukna, ale bohatě vyšívané. Kacabaje byly též hedvábné nebo sametové, atlasové, popřípadě šité ze štofové látky s výložkami. Pestrost sukni zůstala jako dříve. Spodní sukně byly z plátna, prací a škrobené (škrobenice). Střevisce byly vysoké - do poloviny lýtek s bombíkama. Punčochy byly zpravidla bílé nebo výjimečně i jiných barev, pletené s puntíkama. Nenosily se už kožíšky a na hlavách se nosily záušnice.

Stárky, družky a nevěsty nosily na hody, při svatbách atd. šátky, ale na hlavě nosily původně věnce. Věnce nahradily "kotuče". Rukávce byly se "širočajznými" rukávy. V zimě nosily kacabaje. Rukávce byly patysové a u nich obršláky. Kordule byly vyšívané, popřípadě zhotovené z téže látky jako svrchní sukně. K odění patřil dále hedvábný fěrtoch. Sukně byly ze sametu, plyše, hedvábí nebo atlasu. K jejich odění patřily dále bílé punčochy a střevisce s bombíkama završovaly jejich odění.

A nyní si popíšeme jednotlivé části svátečního oděvu Rakvičanek. Původní šátky byly bílé a černé, vyšívány žlutým hedvábím zvané brklíce. Uvazovaly se dozadu.

Zvlášť obtížný způsob uvazování měl za následek, že tyto šátky byly nahrazeny šátky zhotovovanými z hedvábí, atlasu, sametu, sukna. Byly vyšívány malými i většími květy, jablíčky, byly zpravidla lemovány štráfky různých barev nebo okraje tvořily třásně.

Součástí ženského odívání tvořily spodní části oděvu, jako byly rubáče nebo ženské košile.

Slavnostně užívané věnce, předchůdce kotučů byly zhotovovány z umělých květin.

Kotuče byly zdobené přebohatě. Ty uměly udělat vesnici jedna, nejvýše dvě ženy. Bylo na ně třeba vedle velkého množství ozdob až 25 loktu širokých pantlí a 4 lokte pantlí úzkých.

Další součástí oděvu byly rukávce a obršláky. Ženské rukávce byly zhotoveny z plátna. Náramky byly "vyštepované" červeným nebo žlutým hedvábím. Původně velké rukávy ustoupily menším (užším). Na nich se nosily tacle, nazývané též podvazadla, jako ozdoby na rukávech. Tacle byly různě vyšívány. U rukávců byly přišity obršláky. K rukávcům setěží zvláště navazovaly. Obršláky jsou nazývány též "krejzle". Původní obršláky byly úzké, později široké, aby oděni bylo ozdobnější. Obršláky byly buď vyšívány, krajkovány, háčkované nebo pletené.

Ženské kordule, další součást ženského kroje, byly ponejvíce soukenné nebo paterové. Ale později byly kašmírové, listrové, polohedvábné sametky, turecké, mušelínky i z jiných látek. Byly bohatě vyšívány. Na kordule byly našity pantle, a to půlčtvrtě lokte na ležato a dvaapůl lokta na stojato. Na lemování kordule kolem dokola bylo také třeba dvaapůl lokte pentlí. Vzadu na kordule byly čtyři šosky (šos = spodní díl kabátu nebo vesty, kordule atd.). Tyto šosky byly lemovány. Kordula se zapínala na 14 knoflíků.

Dokončení

JUDr. Hubert Režný
Ilustrace František Zach

KOMUNÁLNÍ VOLBY

V listopadu tohoto roku proběhnou v celé republice komunální volby - volby do obecních a místních zastupitelstev. Není proto od věci upozornit na technické záležitosti a průběh těchto voleb.

Zúčastnit se voleb jako volič může každý občan obce, který dovrší v den voleb osmnáct let, má trvalé bydliště v Rakvicích a nevznikly u něj překážky výkonu volebního práva. Musí být uveden na seznamu voličů, který sestavuje obecní úřad.

Volit se bude v naší obci ve dvou okrscích. Nad správností průběhu voleb a sčítání hlasů dohlíží volební komise, sestavená z delegovaných zástupců politických stran a zapisovatelé, určení starostou obce.

Kandidátní listiny musely být odevzdány zapisovatelům nejpozději do 12.9.1994, tj. 60 dní před vlastním volebním aktem. Kandidátní listina může obsahovat pouze tolik kandidátů, kolik bude mít obecní zastupitelstvo členů. V případě naší obce je to dle zákona 7 - 15 členů. Obecní zastupitelstvo rozhodlo, že počet členů obecního zastupitelstva bude pro příští období devět. Bude se tedy jednat o tzv. rozšířenou radu /rada jako taková se tudíž členů zastupitelstva volit nebude/

Hlasovací lístky musí každý volič obdržet nejpozději tři dny před zahájením voleb. Technika voleb bude podrobně vysvětlena na volebních lístcích.

Volby proběhnou v Rakvicích na dolní škole ve dvou dnech, a to 18.11. a 19.11.1994. V pátek od 14.00 do 22.00 hod. a v sobotu od 7.00 do 14.00 hodin.

Po uzavření volebních místností bude volební komisí každého okrsku provedeno sčítání hlasů pro jednotlivé kandidáty. Podle počtu hlasů a pomocí přepočtů hlasů pro jednotlivé kandidáty vzejde devět kandidátů - nových členů zastupitelstva. Tito se své funkce ujmou ihned po podepsání jmenovací listiny. V průběhu cca jednoho týdne bude svoláno první veřejné zasedání nově zvoleného zastupitelstva, na kterém proběhne volba nového starosty a místostarosty Rakvic. Ti se své funkce ujmou ihned po zvolení.

Pokud si pamatujete na první polistopadové volby do obecního zastupitelstva, nedošlo k žádným větším změnám. Průběh i technika voleb jsou v podstatě stejné.

za red. radu P. Suchánek

RAKVICKÉ OSOBNOSTI A FIGURKY

Tetka Stázka

Jednou z neznámějších rakvických osob na okrese Břeclav byla za svého života paní Anastazie Zelková - Kocourková. Většina lidí neznala její příjmení, ale jméno Stázka bylo na celém Podluží pojmem. Povolávaly tak na ni i děti a mladí výrostci a ona uměla každému náležitě odpovědět. A ke zpívající a tančící partě se uměla hned i přidat.

Sudičky ji položily do kolébky v chudé rodině a předurčily ji pohnutý život. Její životní cesta vedla více trním než růžemi a mnoho štěstí jí nepřinesla. Ponechme stranou jak tomu napomohla sama nebo do jaké míry její nervové postižení či nešťastné náhody. Od mládí byla těžko zkrotitelným živlem a dělala jen to, co ji bavilo. Jen tak lze vysvětlit nezkratnost její povahy. Toužila po veliké lásce, ale hned na počátku ji potkalo osobní neštěstí. Když se jí narodila dcera (1930), označila za otce svého dítěte toho, koho měla nejraději, jenže on si ji nevezal. Dle zákonů I. republiky bylo pro určení otcovství rozhodující svědectví ženy, takže přitom zůstalo, ale skutečné otcovství Stázčiny dcery je dodnes tajemstvím.

Vdaná byla Stázka jen krátce a z té doby jí zůstalo příjmení Kocourková.

Její pohnutý život ji vedl k nervovému zhroucení a na 7 let se zcela izolovala od lidí a nevycházela z domu. Bydlela na konci vesnice, v chudé zařízeném domku, bez elektriky, koupelny a normálního vybavení. V dětství jsme se tomuto strašidelnému domu vyhýbali a vyprávěli si různé zvěsti - např. že Stázka chodí stále ve vlnáku, pok kterým drží dlouhých nůž. Nikdo z nás by do toho strašidelného domu nevstoupil a všichni jsme se bláznivé Stázky báli.

Po létech osamění byla Stázka převezena do nervové léčebny a za pomoci elektrických šoku byla uzdravena natolik, že najednou chodila po Rakvických veselá, upovídána a ukřičená. Jak se lišila od našich předstáv, které jsme si oni v dětství vytvořili.

A Stázka začala žít naplno, jakoby chtěla dohnat všechno, co v izolaci zameškala. Nebylo hoďu, muzik či jiných kulturních akcí, které by v Rakvických i na okrese nenavštívila. A zase byla nezkratná a nedala se ničím omezit. Proto ve svém životě stihla všechno - bláznec i kriminál. Ze všeho si dělala srandu a dovedla legračně vyprávět zážitky z bláznivce i z bohunického vězení.

Nebyla zlým člověkem a dělala jen drobné a spíše legrační přestupky. Peníze se jí nedržely, ale uměla si i přivydělat pletením a háčkováním, nebo i jinak. Když jednou prodávala větší množství dyňových jader, potkala mě v dobrém rozmaru a povídá: "Lidi sú svině pomlouvačny. Prý kradu dyně, ale to není žádná pravda. Jádra si vyberu, to ano, ale dyně nechávám každému na roli." Připadalo mně to tak k smíchu, že bych Stázce za tento dobrý fór odpustil i kdyby vybrala naše dyně.

Lidé zneužívali jejího sklonu k alkoholu i když věděli, že po něm upadá do plachtivého nebo bláznivého stavu. Jednou při družstevní schůzi jí chlapi v horní hospodě kupovali stamprle tak dlouho, až zůstala u výčepu tvrdá. Já jsem si pak při silvestrovské estrádě dovolil vtip, že tento rok bude památný i tím, jak chlapi v hospodě ožrali tu ženskú. Když mě pak Stázka potkala, vyjmenovala na mou adresu všechna sprostá slova. Já jsem se bránil a říkám: "Šak teti, vždyť já jsem nikoho nejmenoval". A ona na to: "Ale chlapče, lidi sú svině a oni hned věděli o keho ide. Tož příště se o mně radší ani nezmiňuj."

Se Stázkou jsem byli kamarádi, ale toto mně nezapomněla. Jednou jsem čekal na vlak v Hustopečích a zašel jsem si ke "Špagátovi" na jídlo. Jenže vše dopadlo jinak. U prvního stolu seděla Stázka notně podnapitá a pod stolem jí kejhalo hus. Přivezla ji nějaké paní, ale ta nebyla jako naschvál doma.

V hospodě už měla Stázka na účtence kolem 80 Kčs a paní pořád nikde. Chtěla proto využít moji přítomnosti a začala křičet a ukazovat na mě: "To je nejhodnější kluk z Rakvic" a hned k tomu dodala: "Puč mně stovku." Půjčky na věčnou oplátku nemám rád a tak jsem hned řekl, že nemám. A ona hned začala na celou hospodu křičet: "Podívejte se na toho darebáka, to je nejhorší lump z Rakvic." Celá hospoda zmlkla a já zčervenal a vyletěl na ulici. Jak to tenkrát dopadlo a zda na útratu Stázky padla celá hus jsem se už nedověděl. To byla moje poslední roztržka s ní, jinak jsme byli kamarádi a s leccíms se mně i svěřovala, protože jsem byl taky "Dolňák" a věřila mně.

Několikrát mě i požádala, abych jí jednou promluvil nad hrobem, protože ji prý nejlépe znám. Pokládal jsem to za žert a byl jsem taky ještě příliš mladý a hloupý, než abych mohl hodnotit život tak složité a problematické osobnosti.

V šedesátých letech si Stázka oblíbila i kulturní akce fotbalistů. Kromě ochotnických divadel a muzik ráda poslouchala i fotbalistické svíce. Tenkrát byli mezi fotbalisty dobří zpěváci a písničky šité na tělo ženicha se nacvičili dvojhlasně. Stázka

se postarala o publikum tím, že rozhlásila akci po celé dědině. Mnohdy se i na 50 žen ve vlnáčkách sešlo, aby si pěkné a humorné písničky poslechly. Televize teprve začínala a moc zábavy nebylo.

I o muzikách se Stázčiny brýle leskly na galerce už od 18 hod., aby byla v první řadě. Viděla všechno. Kterej s kterou tancoval, kdo se na koho podezřele usmíval a která je v tom věděla prý o něco dřív než sama postižená. Možná leckomu svými řečmi i ublížila, ale lidé jí taky ubližovali. Výrostci jí dělali lecos na potvoru. Jednou jí nasypali kýbl chruštů do pokoje. Pro kluky to bylo k popukání, ale představte si být v roli oběti. Někdy si mně stěžovala na žáky, kteří po ní házeli kamením nebo ji tahali za sukně.

Nejvíce jsem uní obdivoval lásku k muzice a tanci. Když ji vzal o hodech Jenda Hrdina tancovat, ti dva měli v sobě tolik rytmu, že zahanbili itaneční páry mnohem mladší. Málokdo by dokázal to, co Stázka v 80 letech, včetně tance a cifrování.

Nyní po létech životních zkušeností sena tetku Stázku dívám trochu jinak. Každý člověk si chce pro sebe urvat aspoň kousek štěstíčka. Ona se kněmu utíkala od kostela a hledala ho i v četbě červené knihovny. Byl jsem 7 let místním knihovníkem a ona si chodila půjčovat zamilované romány. Aspoň tak chtěla prožívat lásku, po které celý život toužila.

Pokud hledala zapomnění v alkoholu, odpusťme jí. Tuto krutou daň jí osud stejně neodpustil a tak jako podivně žila, tak i zemřela. Jedné mrazivé noci zmrzla a zmizela z našeho vědomí. Její tělo bylo zpopelněno a rozprášeno, jakoby žádné památky ani zůstat nemělo. Já si však přesto myslím, že ještě po několik generací se bude v lidové slavnosti a vyprávění vzpomínat na to, že jsme měli v Rakvických podobnou Viktorku, jako je ta v Babičce Boženy Němcové...

Rosta Obhlídal

PERLA

Strejc Látal je už dávno po smrti, ale i když na svém soukromém hospodářství musel celý život od rána do večera tvrdě pracovat, přesto se dožil požeňnaných devadesátilet. Jak byl zvyklý na těžkou práci, tak byl zvyklý šetřit korunku ke korunce, věřil totiž, že ty horší časy teprve přijdou, proto se šetřilo všude a na všem.

Jednou, to mu bylo asi sedmdesát let, to ještě byl pln životního elánu, si vyjel na kole do polí, podívat se jak zraje úroda, kdy napláňovat žně. Projel kolem kostela, zabočil do "Veselých uličky" a pokračoval dál po ní cestou, která vedla kolem "Malého šutráku" a dál pokračovala k "hrázce". Malý šutrák se mu říkalo proto, že byl opravdu malý jak plošně, tak co do množství vody. Celý byl obrostlý palachem a že byla jeho největší hloubka pouze metr, tak tam lidé zamáčeli "kanóny", plavili tam koně a do košů bez dna chytali menší ryby. V roce 1949 začali v tomto malém jezírku těžit štěrky. Josef Šelle a Karel Valenta a rybníček se začal rozrůstat.

Vytěžený štěrky nejen prodávali, ale hned na místě vyráběli betonové skruže do studní, na kterých v letní dobu místní kluci vyhřívali svá těla, prochladlá dlouhým pobytem ve vodě. Skruže zabíraly velkou část jednoho břehu a tak je kluci využívali nejen na ohřátí, ale i na honičku se na nich hrálo. Skákalo se z jedné skruže na druhou a pokud se někomu v té rychlosti skok nevydařil, odnesla to jeho mladá kužička. Vše přebolo, vše se zahojilo, jen vzpomínka vyloudí krátký úsměv na tváři někdejších účastníků.

"Malý šutrák" se rozrostl, hloubka vody dosahovala až čtyři metry, ustalo plavení koní, ale pro místní mládež vzniklo nové přírodní koupaliště s čistou vodou. Tehdy ve škole pan řídící Zelený ujišťoval všechny děti, že pokud budou nosit do školy syrová vejce, která se pak zpeněží, bude za tento výdělek postaveno koupaliště nové, betonové i se skokanským mustkem. Vesnice se vyrovná městu, znělo nám v uších a kdo by tenkrát nenaletěl na tak lákavou představu. Vejce jsme proto poctivě nosili, ale neviděli jsme ani peníze, ani koupaliště a nakonec i to přírodní zabralo JZD a tím skončilo jak koupání, tak pěkné posezení pro místní rybáře. Štěstí bylo, že do nového rybníku se pustil nově zřízený komunál a rybník na "Trávníkách" nahradil "Malý šutrák".

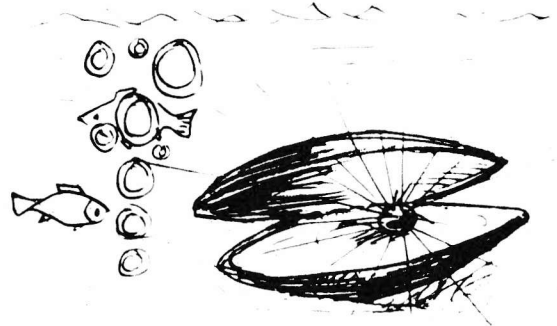
Vašek Kapusta z Přítluk ze dvou dovezených plováků složil a postavil fungující vodní "bagr" a s Jožkou Prátem těžením štěrky vytvořili jezero nejen na dolním konci, ale i rozšířili "Velký šutrák" u hrázky a z "Jezer" vznikla krásná čistá voda, vhodná jak na koupání, tak k rybolovu.

Při cestě, kterou se pomalu strejc Látal vzdaloval rakvicke vesnici, stavěla místní zednická skupina první družstevní kravín. Pomocník si tehdy v družstvu moc nevydělával a proto Lojza Fuciman si ještě po práci vydělával holením a stříháním rakvicckých občanů. Vlastnil hnědou vrásčitou, odranou aktovku, ve které měl uloženy všechny nástroje a přípravky potřebné k provozování tohoto řemesla. Měl své zákazníky, které pravidelně navštěvoval, holil a stříhal nemocné v posteli nebo vylepšoval zemřelé na jejich poslední cestu. Ve vězení, kam se dostal za druhé světové války, kdy byl zatčen gestapem a po výsleších pak málo slyšel, přeje jen byl rád, že přežil. V životě mu snad ani tato vada nevadila, protože veselost ho nikdy neopouštěla. Rád si zahrál karty, rád si zapíval, pošpásoval a byl výborným vypravěčem. Zedníci byli rádi, že ho v partě mají, byl dobrý pracant a bylo s ním veselo.

Zedníci se právě chystali zasednout ke svačině, když se Josef Krčka otočil a ukazuje směrem k Rakvicím povídá.

"Chlapi, pozor, dostaneme návštěvu. Podívejte, starej Látal k nám jede. Neco by se mělo udělat."

Upozorňovat ani nemusel, protože Lojza Fuciman už něco držel v ruce. Byla to perlorodka, po našem "škebla", kterou tam určitě pohodil nějaký kluk, který ji vylovil na dně "šutráku". Pomalu ji rozevřel, nedaleko našel malý, lesklý úlomek ze zrcátka, který vložil dovnitř a vodního tvora vrátil na původní místo. Strejc Látal se zastavil, popřál dobré chuti a než se stačil zapojit do hovoru Lojza Fuciman se zvedl, vzal do rukou "škeblu" a vážně povídá.

"Chlapi, tady vidím pohozenou škeblu. Nevím, jak se sem dostala, ale co dyby v ní byla perla. Šak to bývá, né? To bych mohl pěkně zbohatnout, co? Peníze potřebuju jak soli, aj děckám bych pomohl."

"Jak tak možeš mluvit, že bys zbohatl," nasupeně se bránil Josef Krčka. "Co je snád' na družstevním pozemku, tak to je jasně všeckých, kdo sú v družstvu. Co se tady najde, to se spravedlivě rozdělí mezi všeckých. Dej to sem, my se podíváme."

Lojza Fuciman však "škeblu" vrátil nehodlal, ale otevřel ji. Zalovil v jejích útrobách a v malém okamžiku se mu v prstech zatřpytil malý lesklý předmět.

"Byla tam, chlapi, byla tam. Su boháča a esli chcete aj vy, tak si běžte do vody vylovit, ale já ju z ruky nedám."

"Dej to sem, je to nás všeckých," vstával z místa Josef Krčka, ale Fuciman se dal na útěk.

"Já tě zabiju," křičel Krčka a začal po Fucimanovi házet cihly.

"Taková perla može mět hodnotu aj celej dědiny," povídá Látalovi zedník Chrástek. "Opravdu stojí za to toho Fucimana chytnout a ukrýt mu paprče třeba až u ramen, ale perla musí být naša."

"Ná dyt' nechejme stavjání a dime lovit, dokad' to ešte nigdo neví. Kdo ví, kolik tech perel tam može ešte byt. Treba budeme mět taky štěstí," oznamoval Ludva Neuhauser a pomalu vstával ze svého místa, aniž by dojedl nachystanou svačinu.

"Strejc" Látal už neměl stání, rychle se vzdaloval od hádající se zednické skupiny a naprosto ho přestalo zajímat jak dozrává obilí, jak se kulatí řepa, nebo či už kvetou brambory. Teď jeho hlavu ovládaly jiné starosti, ne ty obyčejné, přízemní, jak je ti lidé vesničtí prožívají, ale jeho mysl se vznášela do jiných výšin lidského prožitku, do hodnot kdysi vysněného finančního světa.

• to byl můj
bratr
* 20/2 1949 Pa
+ 23/2 1989 Ru
78 let

Před očima mu tančily krásné, polonahé dívky ve skrytu věčně zelených palm, tu se zase procházel v nádherném paláci se spoustou služebnictva a co mu hlavně lichořilo, bylo slavnostní uvítání významného rodáka v Rakvicích. Vlajky vlály, hudba hrála, děti zpívaly a řečníci ve svých projevech nešetřily chválou.

Když se slunce schovalo za "Štymberk", rychle se ochladilo, však ten, kdo měl ten den cestu kolem "Malého šutráku" a pozorně se díval po okolí, určitě by viděl v šeru přicházející noci bílé, neopálené tělo asi sedmdesátníka, jak se potápí vytrvale pod chladivé vody rakvíčského rybníka. Myslím, že se už nikdy nedověděla žena "strejca" Látala, kde si mohl v červnu uhnat takovou rýmu. Kýchal kudy chodil, až nakonec musel ulehnout. Určitě pod peřinou snil svůj pohádkový sen o rychlém a velkém bohatství, o krásném životě bez práce a bez obyčejných starostí.

Zdeněk Pohl

7 jelení se vrací

Už je to tady, křičeli lidé na náměstích a zvonili klíči. Už je to tady, křičel v kuchyni hajný Patočka, až se tabulky v oknech třásl. V té chvíli viděl, jak bude organizovat odstřel jelenů, srnců a divočáků za marky a dolary boháčů ze západních zemí, jak se bude po polesí vozit kočáře a ženské z okolí se pohnou do lesa ne za klestím a houbami, ale za novou zelenou uniformou, do které bude navlečeno jeho ztepilé tělo. Bude práskat bičem, vykuřovat doutníky a jeho žena stráví každý rok měsíc v lázních, abys od ní odpočinul.

"Pazderka, podte sem," rozkazoval hajný pracovníkovi, který příležitostně chodil hajnému vypomáhat.

"Včít pojedeme podle iných pravidel než dopasavát', tož si sedněte a poslyštejte. Chovat se musíme tržně, a to je tak, že co půjde prodat, to prodáme a co půjde koupit, to nekupíme. Brat budeme enom dolary a marky."

Pomocník Pazderka sice přikyvoval, ale bylo vidět, že té tržní cestě nerozumí ani za mák. To celkem nebylo důležité, protože léta byl zvyklý plnit příkazy hajného Patočky, sice někdy divné, hlavně když se vracel z hospody, ale jinak byl spokojen.

"Pamatujete na sedlářa Kuchyňku? Pamatujete na ten jeho výklad, ve kterém měl vedle chomůtů a opratí ještě vycpanýho koňa? Tak o to včít půjde, to je pro nás veliká spása. Já si myslím, že takovú věc nevyhodil, když ho skonfiskovali a má ju nekde na hůře uskladněnú. Půjdete tam a teho koňa, Pazderka, kúpíte, vypúčíte nebo ukradnete, ale za dva dni at' stójí tady na dvoře."

Pazderka dál přikyvoval, ale na co bude vycpaný kůň, to nevěděl.

"Jak víte, Pazderka, vycpanej kůň je mrtvej kůň, kerej netáhá, neskáče, nekope, ale taky nežere. My ho enom trochu upravíme, aby chodil, na hlavu mu přiděláme parohy a dolary se nám enom pohnú."

Pazderka měl oči navrch hlavy, začínalo se mu to líbit. Už se viděl, jak jezdí s koňojelenem po vesnicích a za poplatek ukazuje tento zvláštní výtvar přírody dětem i dospělým.

"Ale tady na vesnici přeče žádněj marky a dolary nemá!?"

"Nech mě domluvit hlavo zabeďněná. My s tým koněm nikde jezdit nebudeme, ale až ho očistíme, přibarvíme a upravíme, bude to jelen, na kterýho budem vodit bohatých střelců. Postavíme ho pod posed do mlází a jak dám

znamení, vy teho koňa povysunete ven tak, aby mu byla vidět enom hlava a parohy. Na místo předem rozležete červenej ingust, já mu řeknu, že ho ráno dohledám a v poledně už enom předáme trofej a bude vydělaný. Parohů mám v hájence dost', když tak se dovezú z lesní správy. Rozuměl ste?"

Pazderka i při svém nedokonalém chápání dobře věděl, jak hajný leta zkresloval hlášení o stavu zvěře a má dnes ve svém revíru jelena pouze jednoho. Plně hajného chápal, proto se hned pustil do plnění tohoto zvláštního příkazu.

Sedlář, který měl vlastnit vycpaného koně už nežil, ale jeho syn jej opravdu na půdě našel. Byl špinavý, zaprášený, chybělo mu jedno oko, ale to všechno se dalo opravit. Pazderka naložil koníka na káru a odjízďel spokojeně do hájovny. Tam se konala očista, přidělení koleček a parohů, přetření hnědou fermežovou barvou a zkouška popojíždění. Hajného žena si klepala na čelo a raději šla po své práci. Patočku však nebeslyšelo. Při večerí zazvonil telefon, kde nadlesní Klásek oznamoval do dvou dnů příjezd německého zákazníka na odstřel jelena. Kládl hajnému na srdce, aby všechno klaplo, aby host byl po všech stránkách spokojen.

Němec přijel odpoledne a nablýskaném mercedesu, oblečen do mysliveckého úboru se "štetkou" na klobouku tak velikou, že se s ní dal zmetat dvůr. Hajný ho přivítal a uvedl do hájovny, kde jeho žena nachystala občerstvení. Pazderka se zatím pod posedem pustil do přípravy jelení střelnice. V mlází vyčistil cestičku pro průjezd makety, červeným inkoustem pokropil zem i stromy a čekal.

Slunce se klonilo k západu, když hajný s německým hostem přišli k posedu. Hajný vzal sebou flašku slivovice, která hostovi náramně chutnala a tak než se úplně zešerilo, zbyla v láhvi jenom troška. Hajný pil na kuráž, protože vůbec nevěděl, jak to dopadne, Němec na úspěšný lov. Pazderka by marně čekal na pokyn, tak vše rozhodl sám. Nejprve několikrát vydal jelení zatroubení a pak pomalu tlačil podvozek z mlází ven. Hajný, jak uslyšel jelení zatroubení, nechal slivovici slivovici a teprve si uvědomil nebezpečnost tohoto podniku. Němec, který už měl veselou náladu zpozorněl a sáhl po kulovnici, která stála připravena u hrazení posedu a tu se mlází rozhrnulo a objevila se hlava s krásným rozložitým paroží. Němec rychle zamířil a začal

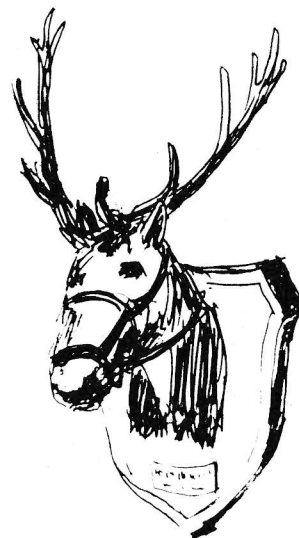
střílet, jako by mu šlo o život. Šest ran vyšlo během několika vteřin, a to donutilo Pazderku, aby svůj život začal chránit. Zaryl hlavu do spadeného listí a přestal dýchat. Jak střelba ustala, rychle si uvědomil, že musí jelena zasunout zpátky a zmizet s ním v lese, nečekat až Němec znova nabije, protože ten byl schopen postřílet všechno, co se hýbe kolem.

Hajný, když viděl, že jelen zmizel, oddechl si a začal sestupovat z posedu na zem, aby se přesvědčil, zda je provedeno vše tak, jak měl Pazderka uloženo. Vše se zdálo být v pořádku, proto kývl na hosta, aby sestoupil také. Když se host přiblížil, ukázal mu své ruce. Červenou barvou, barvou krve potřísněné ruce dávaly tušit, jak to asi s jelenem dopadlo, a to Němce pěkně rozradostnilo.

"Ich habe gud geschoben, Die Trophäe vird meine." (Dobře jsem střílel. Trofej bude moje.) Radoval se Němec a vypil slivovici do dna. "Ich verbe ihn morgen Früh ansuchen jetzt geht Man noch Hause." (Já ho ráno dohledám a teď se jde domů.), oznamoval hajný, uznale poklepal hosta po ramenu a pomalu ho postrkoval k domovu.

Druhý den stával německý host až v poledne, ale Pazderka byl na hájence už skoro ráno, aby připravil trofej a také zkontroloval, jak střelbou utrpěl jelen. Šest ran vyšlo, ale jelen neměl ani škrábnutí. Pazderka v duchu obdivoval hajného, za ten nápad, který šetří zvěř a dělá radost lidem, vždyť ten Němec by netrefil ani stodolu.

Zdeněk Pohl

Znamení smrti

Ten skromný domek s malým dvorkem znám už od mládí. Chodíval jsem denně okolo a marně si lámal hlavu, jak v něm mohli jeho majitelé hospodařit, chovat dobytek, prasata a drůbež. Navíc v domku vychovali i tři děti. Každý čtvereční centimetr dvorku musel být účelně využit, aby se tam všechno vešlo. Domek stojí na rohu spojnice mezi I. a II. uličkou v Rakvicích a patří manželům Slávkovi a Marii Prudíkovým.

Již od raného dětství mě dům přitahoval zvláštním tajemstvím. Každý rok, když paní Prudíková před hody líčila, vyznačila na zdi, vždy na stejném místě, bílý kříž. Tajuplnost tohoto místa vzrostla poté, co jsem se dověděl, že zde někdo zemřel.

Pokaždé, když jsem šel tou bezejmenou uličkou, jakoby automaticky jsem pohlédl na ono místo a přidával jsem do kroku, protože v dětství se mi jevilo místo tragické příhody až strašidelné. Slýchal jsem i vyprávět, co se tu stalo, ale nikdo to nevěděl přesně, pouze se říkalo, že šlo o padlého vojáka za II. války.

Léta plynula a teprve až v roce 1975, když jsem shromažďoval fakta o osvobození Rakvic, jsem se vydal za paní Prudíkovou. Dříve jsem si netroufal, protože na nás kluky byla nabroušená. Hrávali jsme v uličkách fotbal a obvykle jsme ji - na cestě do kostela - v zápalu boje přehlédli a div nepovalili. O nějakém pozdravu ani nemluvě. To víte, že nám vynadala, že by si od nás pes kůrku nevzal. Proto mně vždycky připadala vážná a přísná.

A tak jsem za ní přišel až jako dospělý, 32 letý muž, s dotazem na objasnění onoho znamení smrti, které stále přetrvávalo na štítě domku. Její reakce mě nečekaně překvapila. I po 30 letech od války se paní Prudíková, při líčení té události, rozplakala. Vyprávěla mi, že za osvobozovacích bojů zde byl, při přebíhání uličky, zasažen ruský voják a u štítu jejich domku zemřel. Stačil ještě vlastní krví namalovat na zeď kříž,

pak se sesul a na místě zde dodýchal. Tak ho tu našla a do smrti jí zůstal v paměti ten hrůzný obraz. "Ležel tu chudák v kaluži krve, chlapec tak mladý, skoro ještě dítě. A jeho kamarádi museli pokračovat v útoku a nemohli ho ani odklidit. Pouze si někdo z nich vzal jeho pušku a boty, které mu mohly ještě posloužit, takže tu ležel v krvi a navíc ještě bosý." Ale tak kruté jsou zákony války a paní Prudíková dodala: "Strašně jsem se tenkrát nad ním rozplakala, že se ho jeho ruská maminka nedočká a že se asi ani nikdy nedoví, jak a kde zahynul. Tak mladý byl a tak brzy musel zemřít."

Padlý voják ležel u zdi několik dnů a pak byl pohřben u kostela. Posléze byl společně s ostatními 15 padlými ruskými vojáky exhumován a převezen na společný hřbitov do Hustopečí. Zde odpočívá v mohyle řadových vojáků, protože samostatné hroby dělali Rusové jen důstojníkům. Kult důstojníka převzali po carské armádě. Původně byla známa jména všech padlých, ale tabulky s jejich jmény se po předání v Hustopečích ztratily a všichni naši padlí osvoboditelé jsou pro nás bezejmení.

Paní Prudíková na počest padlého vojáka to místo krvavého kříže vyznačovala vápnem. Nikdo jí to nenařizoval a nečekala ani žádné uznání za svůj čin. Pouze se v ní ozvalo srdce matky, její soucit s ruskou matkou a svoje počínání pokládala za obyčejnou lidskou samozřejmost. Moc jsem si jí za to od té doby vážil.

Když paní Prudíková zestárla, domek prodala a odešla bydlet k synovi do Nové ulice. S jejím odchodem zmizel i tajemný kříž. Ale já přesto vím, že kdykoliv tou uličkou půjdu, budu pátrat po zdi a budu se ptát: "Je tam ještě? !A nebo už zapomínáme?" Nejsem věřící, ale tento kříž mně v Rakvicích chybí ...

Rost'a Obhlídal

PRUŠÁCI V RAKVICÍCH

František Milím, farář a konsistorní rada v Rakvicích zachytil v německy psaném vzpomínkovém kalendáři pobyt pruských vojsk v roce 1866 v Rakvicích.

14. června 1866 se v Rakvicích usadil pluk Pionýři. Důstojníky tohoto útvaru byli Viktor Wallner - setník, Róni a Eduard Payerovi - nadporučíci, Redliha a Pokorný - podporučíci a Jindřich Brosek - poručík průzkumného sboru. Tito se usídlili na faře. 17. června došel rozkaz k jejich odchodu (ve 3 hod. odpoledne).

V té době se posunula část rakouské armády na sever. Prusové pod vrchním velením Benedecky se přesouvali také na sever. Na jih proti Itálii se pod vrchním velením jeho výsosti Albrechta přesouvali Prusové. Na severním válečném poli se odehrála bitva u Mnichova Hradiště v Čechách, a to 26. června, a na jihu u Kustozy 24. června. Bitva v Čechách skončila krutou porážkou Rakušanů. Jižní armáda na štěstí skončila příznivěji. Další bitvy na severu u Náchoda dne 27. června a u Hradce Králové (3. července), skončily s velkými ztrátami. Ztráty u Hradce Králové činily 41 000 mužů a 6 000 koní. Další invaze následovala 12. června na Moravu (do Brna). 15. června byli již Prusové v Hustopečích a do Rakvic přišli 17. června (středa). Od tohoto dne až do 6. srpna se s určitými přerušeními usadili Prusové v Rakvicích. Na faře se ubytovali velitelé se svým služebnictvem a koni. Mezi veliteli byli: Lilienthal, plukovník 3. dělostřelecké brigády a jeho adjutant Filz. Jako hosté přicházeli k obědu kapitán Schügler a plukovník lékař, který bydlel u Josefa Eduarda Kornyšla. Schlügler byl ubytován u starosty. Celkem to byli slušní a solidní pánové. Dále byli členy velitelského štábu brigády major Poležinský, vynikající klavírista a jeho adjutant. V té době přitáhl do Lednice korunní princ, který se usadil v lednickém zámku. Do Mikulova pak přitáhl pruský král.

Poručík, kníže Lüttichau, župní správce, byl pověřen rabováním a zabavováním veškerého potřebného majetku pro armádu, tedy i v Rakvicích. Uložil Rakvicím pod trestem dát armádě k dispozici 18 fůr dobytka po 4 kusech. Tento dobytek měl být ihned odeslán do Hustopečí veliteli Leisettemu a tento jej měl odeslat do Brna. To bylo provedeno 26. července. Den na to jsem vezl poručíka Brausse a vojenského lékaře vlastním kočárem do Břeclavi pro léky. Náměstí bylo plné pruských vojáků a byli tam seřazení rakouští vojáci - myslivci jako zajatci, hlídání pruskými vojáky. Všichni byli vyčerpaní. Byli jsme s mým společníkem žízniví a hladoví, ale v žádném hostinci jsme nedostali koupit občerstvení. Až v jednom židovském krámku jsme dostali koupit trochu vína. Vrátili jsme se z Břeclavi a osvěžili jsme se až doma.

27. července mně sdělil velitel pluku obsah zvláštní depeše, že jsou připravena mírová jednání. Současně mi daroval 100 cigaret. 28. července se před farní budovou postavily do řady dvě kolony pruských vojáků. Vedle nich na tomtéž místě byla postavena 4 pianina jako dar. Kdo by na to pomyslel!!

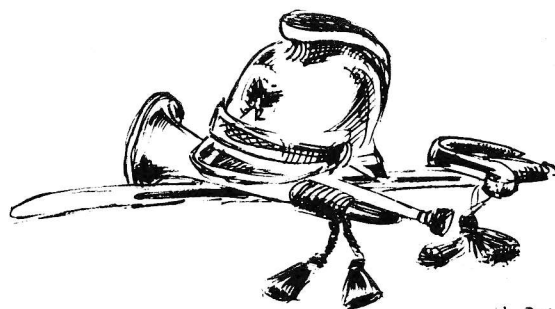
Druhý den na to se v neděli zúčastnilo mše mnoho Prusů. Zúčastnili se mše všichni důstojníci. Mír byl uzavřen. Vojáci však měli zůstat do doby, až Rakousko zaplatí odškodné, které bylo určeno ve výši 60 milionů zlatých. Poté, co v Rakvicích pobyla tak zvaná invazní skupina pět dnů, dostala pokyn k odchodu vojsk 30. července.

Mezitím jsem byl však požádán o dopravení nemocného důstojníka do vojenského lazaretu, a to vlastním kočárem. Abych neutrpěl škodu, musel jsem chtít nechtět jeti s ním. Trať vedla přes Likovice, odtud k Čiřkovicím a Čeji a hodonínské trati, po níž jiné vlaky jely do jiných míst. Tu se pohybovaly skupiny vojáků v nepřehledném množství rozdílných skupin vojsk, pěších vojáků a vojsk na koních s výbrojí a my jsme se pohybovali mezi nimi. Vládly tu strach a sklíčenost. Dlouho jsem nevěděl, jak daleko je cíl naší cesty (nedobrovolné cesty). Konečně v Uhřicích u poštovního úřadu jsem se dověděl, že v této obci má být cíl. Když jsem se dostal k lazaretu, vysadil jsem svého společníka a potom, co jsme v Žarošicích pokrmili, jel jsem po ní cestou domů. Když jsem se dostal k faře, našel jsem opět dva důstojníky a jejich sluhy, a ti mně dávali opět dva originální klavíry.

Po odjezdu těchto dvou nemilých a nesprávných hostů po dva dny nebylo pruské vojáků vidět. 3. srpna se objevil ubytovatel a hlásil při příští den příchod 600 mužů a 600 koní. Ti skutečně přišli a na faře se ubytovali: plukovník hrabě Brandenburg, major von Schrenk vedle služebnictva a 9ti koní. Pan Brandenburg, šlechtický kavalír mě obdaroval 9 kusy stříbrných talířů. Byla s nimi i hudební skupina, která hrála po celé dny a večer pak hrála před farou. Za tohoto pobytu jsem se seznámil s poručíkem hrabětem z Taleyranta (bývalým ministrem), dále se štábním lékařem Dr. Prenzlem. Tento mi dal recept proti choleře, která začala v okolí.

6. srpna zemřel na cholera jeden voják Hullánů 3. eskadrony jménem Julius Köpke, 22 letý. Tento případ byl podnětem k odchodu Prusů z Rakvic. Téhož dne propukla v Rakvicích cholera ve velkém rozsahu. Její působení trvalo do 22. září 1866.

Z němčiny přeložil Dr. Režný

VÝZVA K OCHRANĚ KULTURNÍ PAMÁTKY

O osudech "Jezírka Kutnar"

Krajinu mezi Rakvicemi, Podivínem a Lednicí mnozí z vás pamatují jako každoročně zaplavovaný luh, ve kterém i po opadnutí vody zůstávala řada tůní s bohatým životem a pestrou květenou.

Vodohospodářské úpravy narušily harmonický ráz krajiny. Například ohrázkováním Dyje došlo k zahloubení koryta a poklesu hladiny spodní vody. Následovalo samovolné vysychání mokřadů, hlavně však přeměny rozsáhlých luk v pole. Vybudováním soustavy Novomlýnských nádrží zmizelo unikátní bohatství pestré mozaiky různých typů mokřadů. O to cennější se stalo území pod Novými Mlýny. Zemědělská organizace však pokračovala a koncem 80. let zmizely v lánech mezi Rakvicemi a Podivínem i vlhké příkopy vestromořadích a křovinné pásy oddělující jednotlivá pole. Výsledkem je monotónní zemědělská krajina otevřená větrům.

I přes tyto drastické změny se ve zdejší krajině zachovalo několik malých mokřadů - zbytků původní krajiny a rezervoárů originální fauny a flóry. Poloha v otevřené zemědělské krajině však činí tyto mokřady obzvláště zranitelnými.

Vývoj krajiny od luhu po zemědělsky intenzivně využívanou plochu se jako v zrcadle odráží na stavu tůně "Jezírka Kutnar", která patřila k nejkrásnějším. Snad právě tohle místo inspirovalo brněnského básníka Jana Skácela:

... a u jezírka blízko Podivína
střevíček bílý víly ztratily

A kdo se do luk vydá stane u té vody
po které pluje leknínový květ
jako hrst sněhu jako tělo víly
a nemá pověst starodávných let

Z poklesu vodní hladiny v 70. - 80. letech začaly z Kutnarů postupně mizet původní druhy vodních rostlin jako řezan pilolistý, leknín bílý, vodňanka žabí a další a začaly se masově rozrůstat expanzivní druhy urychlující zameňování jako orobinec šírolistý, růžkatec ponořený a zerav vzpřímený. Úbytek vody a zahuštění koncentrace rozpuštěných minerálních látek se projevil i na mikroflóře Kutnarů: tůň začínala nabývat charakteru zaniklých jihomoravských slanišť. V 90. letech se se závlahami okolních polí hladina vody opět zvýšila, tůň však již byla natolik zarostlá, že bylo nezbytné přistoupit k terénním úpravám a opatřením na ochranu ohrožené tůně, která navíc patří mezi zákonem chráněná území.

Na podzim roku 1994 proběhlo na místním úřadě v Rakvicích jednání, na němž byl za účasti místního zastupitelstva, zástupce okresního úřadu, odborníka dlouhodobě sledujícího vývoj tůně a pozemkových vlastníků i zemědělského družstva hospodařícího na svěřených pozemcích projednán pětiletý plán péče o chráněné území. Závěry jednání se týkaly jak samotných zásahů na tůni a bezprostředním okolí, tak vytvořením a přísným dodržováním ochranného pásma (50 m v okolí tůně) a jsou legislativně závazné.

Od jednání uběhl téměř rok. Ochránáři odstranili náletové dřeviny zastiňující otevřený břeh tůně a vykosili část rákosin, do tůně byl vysazen řezan pilolistý.

Zemědělské družstvo ochranné pásmo nedodrželo: v okruhu 50 m v okolí tůně nebyly obnoveny louky, polní komunikace nebyla přiložena za větrolam, jak bylo přislíbeno. Namísto toho bylo opět přioráno blíže k jezírku a na toto pole vysazena kukuřice. Stopy po chemickém ošetření zjištěné při červnovém odběru potvrdily další přestupek, tentokrát proti zákazu používání chemikálií v okolí rezervace.

Vyřešit hospodaření v ochranném pásmu mokřadu ležícího v zemědělské krajině je neodkladné. Průběžně je třeba bdít nad stavem samotné tůně a zpomalovat zameňovací procesy. Zamezit expanzi růžkatce ponořeného jsme se pokusili před několika léty mechanicky - vytrháváním a vynášením trsů. Porost byl tak masivní, že se jej nepodařilo účinně narušit. Po konzultaci se specialisty z katedry rybářství Vysoké školy zemědělské v Brně byla vysazena do tůně v dubnu 1993 slabší obsádka jednoletých amurů, aby do jara likvidovala mladé rostliny. Účele bylo dosaženo, avšak průběžně hydrobiologické rozbory i botanická sledování prokázaly jiné ohrožení: aktivita býložravých ryb (včetně jejich metabolických produktů) mění prostředí tůně tak, že namísto původních druhů řas nastupuje rybníční mikroflóra. A býložravé ryby jako složku jídelníčku preferují právě měkčí rostliny, jejichž výskyt je na Kutnarů žádoucí - leknín a vodňanka, kdežto růžkatec a rákosiny konzumují až v době nejvyššího hladu. Proto byly ryby koncem vegetační sezóny odloveny a rozhodnuto obsádku neobnovovat.

Je tedy zřejmé, že i nevhodně zvolená rybí obsádka může drasticky zasáhnout do unikátních společenstev tůně. Zde bych ráda apelovala na všechny místní milovníky přírody i umu rybářského: ani úlovek větší porce rybího masa nevyváží přírodní a estetickou hodnotu, o kterou bychom devastaci Kutnarů nezřízeným vysazováním ryb přicházeli. Chráněná území jsou podle zákona vyňata z rybářských revírů a ponechána přirozenému vývoji obsádky.

Při pečlivém sledování chemismu vody, vývoje společenstev řas a dalších organismů na jezírku, sledování vodní vegetace a včasných zásazích se můžeme krůček po krůčku vrátit k původnímu stavu. Aby se Kutnar opět stal květnatou tůň, jevem v dnešní krajině již tak vzácným. Věřím, že si to uvědomí i Rakvičané a budou bdít nad osudem Jezírka Kutnar jako nad dědictvím minulých generací.

RNDr. Olga Skácelová
Moravské zemské muzeum, Brno

Nashledanou vlaštovičky

*Vlaštovičky, jak to víte,
že už brzy odletíte?
Kdo vám radí, že v kalendáři
je touto dobou vždycky září?*

*Před rozloučením daly jste si sraz
všechny, všechny co je vás.
Švitořením oznamujete létu,
že připraveny jste k odletu.*

*Do teplých krajín cestu znáte,
nad mořem, jak kapitán lodi se vyznáte.
Mnohá z vás cestou život ztratí,
ostatní se k nám zas zjara vrátí.*

*Budem čekat na ten čas.
Vždy se těší každý z nás,
až objeví se jednou zrána
vlaštovička, posel jara.*

Marie Darmovzalová

Myslí na děti

Děti bývalých 4. tříd naší školy a jejich učitelky děkují svým sponzorům, Lence a Zbyňkovi Nečasovým, za finanční příspěvek na akce, které dětem přinesly poučení, zábavu a pěkné zážitky na celý život.

Na podzim zaplatili autobus a vstupné na exkurzi do planetária v Brně. V červnu poskytli dalších 1000 Kč jako příspěvek na autobus, který přepravoval děti do školy v přírodě v Ostružné.

Dále děkujeme majitelům firmy MIKRO, kteří darovali pěkné hračky pro každé dítě, které se školy v přírodě zúčastnilo. Hračky posloužily jako krásné odměny při různých soutěžích.

Prvníáčci ve školním roce 1994/95 a jejich třídní učitelka děkují za sponzorství firmě ANKORA.

Marie Bruchterová
Miroslava Šubíková

Poděkování

Výbor TJ Sokol Rakvice - oddíl kopané a bývalí aktivní hráči děkují touto cestou všem sponzorům, kteří se finančními i věcnými dary zasloužili o zdárný průběh utkání v kopané podnikatelů a Besedy u cimbalu s Jožkou Černým.

Organizátoři dále děkují panu Františku Frolichovi za přípravu pohoštění.

Sportovní hala opět v provozu

Se začátkem školního roku se do provozu uvádí i sportovní hala. Co z toho pro nás plyne? Možnost sportování i při špatném počasí a nebo v zimních měsících. Podmínky pro vstup na toto sportoviště jsou stejné jako v minulém školním roce. To znamená za jednu hodinu provozu haly je poplatek 100,-- Kč. Čím víc se najde sportovců, tím méně logicky za pronájem haly zaplatí.

Zatím známé hodiny jsou:	Středa	19.30 - 21.00 hod.	košíková
	Pátek	19.30 - 21.00 hod.	volejbal
	sobota	8.30 - 16.00 hod.	tenis

V případě zájmu o jiné sporty nebo zájmu jiných sportovních nadšenců je potřeba se dohodnout na termínu s vedením školy.

P. Suchánek

Společenská kronika

Sňatek uzavřeli:

Richard Trilla - Michaela Krajčová (Hustopeče, Rakvice)
Václav Rampáček - Jitka Babáčková (Rakvice)
Milan Lukl - Marcela Brandeiská (Zaječí)
Zbyněk Strmiska - Jindřiška Galová (Přítluky-Zaječí)

Láska je štěstí, které si dáváme navzájem.

Narozené děti:

Průdková Karolína čp. 274
Střítecká Denisa 767
Jany Ondřej 798
Foukal Ondřej 628

Ohníčky štěstí ať jim v očích vždycky září.

Jubileum

Blahopřejeme manželům
Rozvitě a Oldřichu Krůzovým,
pro které je 16. září dnem slavnost-
ním. Před 50 lety se rozhodli pro
společnou cestu životem.

Redakční rada RZ Vám přeje
dobré zdraví a i nadále život plný
krásné shody.

Zemřeli:

Manková Štěpánka	ve věku 71 let
Průdková Emilie	64 let
Průdek Richard	18 let
Zimová Drahomíra	72 let
Bednaříková Terezie	84 let
Valentová Růžena	73 let
Procházka Václav	67 let

A oči zavřely se navždy.

Místní knihovna informuje

Upozorňuji čtenáře knihovny, že během měsíců září a říjen budou zasilány upomínky těm bývalým čtenářům, kteří zapomněli vrátit vypůjčené knihy a časopisy - loňský a předcházející roky.

Na upomínkách je napsána cena knihy, rovněž i u drahých časopisů (Burda, Neue Mode apod.) a upozornění, že při ztrátě knihy a časopisu bude účtován poplatek za ztrátu dvojnásobkem ceny.

Pokud nebude čtenář na upomínku reagovat, předá MK věc k vymáhání obecnímu úřadu. Poplatek za upomínku činí Kč 5,--. Dále upozorňuji čtenáře, že i v příštím roce budou poplatky stejné jako letos. Obnovení průkazu pro dospělé Kč 50 pro děti a studující Kč 20 na rok.

V roce 1993 přešla knihovna pod správu obecního úřadu. Celkem bylo do konce letošního srpna nakoupeno 390 knih a přibližně stejný počet sešitových vydání získán darem nebo nakoupen za antikvární cenu.

Knihovna je otevřena

každé úterý od 14 do 18 hod.
čtvrtek od 9 do 11 a od 14 do 19 hod.

Na Vaši návštěvu se těší místní knihovna v Rakvicích.

Vindišová J.

